

Apache AH-64D-gevechtshelikopter

www.defensie.nl/onderwerpen/materieel/inhoud/vliegtuigen-en-helikopters/apache-ah-64d-gevechtshelikopter

De Apache AH-64D-gevechtshelikopter is oorspronkelijk ontworpen voor het uitschakelen van tanks en andere (gepantserde) gronddoelen. In de praktijk is het toestel dankzij zijn brede wapenpakket en geavanceerde (waarnemings)apparatuur zeer breed inzetbaar.

Defensie gebruikt het toestel voor uiteenlopende taken als:

- het optreden als bewapende verkenners;
- het beschermen van grondtroepen en transporthelikopters;
- het uitschakelen van (gepantserde) gronddoelen, zoals tanks, commando- en radarposten en artillerieopstellingen;
- het escorteren van konvoien;
- het bewaken en afschermen van gebieden.

Specificaties

- fabrikant: Boeing Defense & Space Group
- aantal: 28 (oorspronkelijk 30)
- registratienummers: Q-01 tot en met Q-30 (de Q-20 verongelukte in 2004 in Afghanistan, de Q15 crashte in 2015 in Mali)
- lengte: 15,47 meter
- breedte: 5,79 meter
- hoogte: 3,92 meter
- hoofdrotor: 4 bladen, diameter 14,63 meter, 292 omwentelingen per minuut
- staartrotor: 4 bladen, diameter 2,79 meter, 1.417 omwentelingen per minuut
- motoren: 2 maal type General Electric T700-GE-701C
- vermogen: continu 1.685 pk per motor; maximaal 1.765 pk (bij 1 motor)
- gewicht: 5.662 kilo (leeg)

maximaal tactisch gewicht: 9.190 kilo (met munitie en brandstof)
absoluut maximum: 10.433 kilo

- kruissnelheid 222 kilometer per uur
maximumsnelheid: 366 kilometer per uur
- bereik: 460-485 kilometer of zo'n 2,5 uur afhankelijk van de missie; extra 330 kilometer per extra brandstoftank (maximaal 4 stuks, maar dan geen bewapening) of extra 165 kilometer met Robinson interne tank
- kleur: olijfgroen
- bewapening: Hellfire-antitankraketten (maximaal 16, 4x4)
Hydra 70-raketten (maximaal 76, 4x19);
30mm-boordkanon (maximaal 1.200 stuks munitie)
- sensoren: infraroodcamera voor dag- en nachtgebruik, videocamera (dag); laseraanwijzer
- in gebruik: bij Koninklijke Luchtmacht

Sensoren

De helikopter heeft voor deze veelheid aan taken een uitgebreid pakket geavanceerde sensoren en andere luchtvaartelektronica (avionica). Denk aan doelzoek- en nachtzichtapparatuur, een radar detectiesysteem, een infraroodafweersysteem en een global positioning system (gps) waarmee ook bij slecht weer kan worden gevlogen.

Verschillende van deze functionaliteiten zijn op een geavanceerde manier met elkaar gekoppeld, zoals het TADS (target acquisition and designation system) en het IHADSS (integrated helmet and display sight system). Met het TADS worden doelen gevonden op zicht en met infrarood, waarna ze met een laser worden aangestraald en eventueel met de wapensystemen kunnen worden aangevallen. Het IHADSS projecteert deze informatie overzichtelijk in de helmen van de vliegers zodat de vliegers niet continu binnen in de cockpit hoeven te kijken.

Kijkend richten

Het elektro-optische head tracking systeem maakt het intensieve informatieverkeer van sensoren en wapens behapbaar. De voorste vlieger ziet via het IHADSS ook de beelden van de camera's in het TADS. De vlieger achterin ziet de FLIR (forward looking infrared) beelden op zijn IHADSS. Beide vliegers kunnen ook gelijk de wapens bedienen met het IHADSS. In dat geval ziet de vlieger het richtkruis voor een oog en gelijktijdig worden de FLIR-beelden achter het kruis geprojecteerd. Voor het zicht vallen deze 2 samen en op deze manier worden de wapens optimaal en snel ingezet.

De (dag)videocamera kan 127 keer inzoomen. De infraroodcamera (warmtebeeld) maakt het mogelijk om zowel overdag als 's nachts doelwitten te zien. De laseraanwijzer geleidt de Hellfire-raketten. Ook meet het apparaat de afstand tot het doelwit.

Zelfbescherming

De Apache combineert verschillende systemen om zichzelf te beschermen:

- het laserwaarschuwingssysteem: waarschuwt bij aanstraling door een laser waarmee raketten op hun doel worden geleid.
- een radar detector: waarschuwt bij aanstraling door radarstralen en kan deze verstoren door chaff (metalen bolletjes) uit te werpen.
- het AMASE-systeem: detecteert infraroodgeleide raketten en reageert met het afschieten van flares (lichtkogels) om deze hittezoekende raketten te misleiden.

Bewapening

Op [de pagina helikopterbewapening](#) vindt u meer informatie over de bewapening van de Apache-gevechtshelikopter.

Inzet

In 1998 en 1999 namen Apaches deel aan de Stabilization Force (SFOR) in voormalig Joegoslavië. In 2001 stonden Apaches gestationeerd in Djibouti om indien noodzakelijk luchtsteun te verlenen aan Nederlandse militairen van de UNMEE-vredesmacht in Ethiopië/Eritrea.

Irak en Afghanistan

In de periode van april 2004 tot april 2005 zijn Apaches ingezet in Irak en in Afghanistan. In eerste instantie waren 6 Apaches gestationeerd op het vliegveld van de Afghaanse hoofdstad Kabul. Op 29 augustus 2004 stort de Q-20 neer tijdens een vlucht van Kabul naar Bagram. Vanaf april 2006 zijn opnieuw Apaches ingezet in Afghanistan, Kandahar voor het ondersteunen van de internationale ISAF-troepenmacht. Vanaf oktober 2006 waren 5 Apaches gestationeerd op Kamp Holland bij het stadje Tarin Kowt in Uruzgan. Hier ging op 1 augustus 2006 Task Force Uruzgan van start, het Nederlandse aandeel aan ISAF.

Op 11 november 2010 stopte na 6 jaar de inzet in Afghanistan. De gevechtshelikopters voerden sinds 2006 meer dan 1.200 vluchten (ruim 7.000 vliegreuren) uit ter ondersteuning van de grondtroepen in Afghanistan.

Stroomstoring

De Q-01 vloog tijdens een oefenvlucht in december 2007 tegen een hoogspanningsleiding over de rivier de Waal. Hierdoor kwam de regio Bommelerwaard enkele dagen grotendeels zonder stroom te zitten. Het toestel maakte een gecontroleerde noodlanding en raakte zwaar beschadigd, maar kon worden hersteld.

Mali

Sinds mei 2014 vliegen [4 Apaches in Mali](#) voor VN-missie Minusma. Ze verzamelen inlichtingen en beschermen Nederlandse en andere VN-militairen. Op 17 maart 2015 verongelukte de Q-15 tijdens een schietoefening in Mali. Hierbij kwamen de [2 vliegers om het leven](#).

Geschiedenis

De firma Hughes ontwikkelde in 1973 naar aanleiding van de behoefte aan een nieuwe snelle gevechtshelikopter het prototype YAH-64. De eerste vlucht vond plaats in 1975. De verdere ontwikkeling en productie startte in 1977 en in 1983 rolden de eerste AH-64A's uit de fabriek.

Radarless Longbow

De AH-64D Longbow Apache is een opgewaardeerde versie van de AH-64A, vanaf 1997 geproduceerd door Boeing Defense & Space Industries. De belangrijkste verschillen zijn de toegevoegde Fire Control Radar (FCR), het doelaanwijzingsysteem, de Longbow Hellfire II lucht-grond raketten, sterkere T700-GE-701C motoren en een compleet aangepaste geïntegreerde en digitale cockpit. De 28 (eerst 30) Nederlandse AH-64D Apaches zijn wel van het Longbow-type. Nederland heeft alleen geen Fire Control Radar, alle andere vernieuwingen wel en ze worden ook wel de 'radarless Longbow' genoemd.

Aankoop

Op 24 mei 1995 tekende Nederland een contract voor 30 Boeing AH-64D-gevechtshelikopters voor de Koninklijke Luchtmacht. Om de periode tot instroom te overbruggen, werden 12 AH-64A's geleased van het

Amerikaanse leger. De aflevering van de AH-64D-helikopters startte in mei 1998. In mei 2002 is de dertigste en laatste 'Delta' aan Nederland geleverd. De laatste 6 leasehelikopters waren in februari 2001 al terug naar Amerika.

De speciaal gespoten Apache van het demoteam.

Apache-demoteam

Het AH-64D Apache Solo Display Team geeft op vliegshows in binnen- en buitenland het visitekaartje af van Defensie. Het team demonstreert door teamwerk de spectaculaire capaciteiten van de gevechtshelikopter.

De Nederlandse luchtmacht is de eerste ter wereld die dergelijke demonstraties met de Apache verzorgt. Apache-demo's worden normaal alleen door fabrikant Boeing gedaan. De Apache is in een speciaal demodesign met oranje accenten gespoten. Dit kan in korte tijd worden overgespoten, zodat het toestel inzetbaar blijft voor missies.

De show laat zien waar de Koninklijke Luchtmacht voor staat: airpower, zodat Nederland kan vechten voor vrede, vrijheid en veiligheid.

Stationering

De Apaches zijn ingedeeld bij het Defensie Helikopter Commando van de Koninklijke Luchtmacht. Het 301 Squadron is met 20 stuks gestationeerd op Vliegbasis Gilze-Rijen. 8 exemplaren zijn ingedeeld bij 302 Squadron op Fort Hood in de Verenigde Staten. Deze worden gebruikt voor de opleiding van (aankomend) vliegers en de gezamenlijke trainingen met de landmacht.

Video

Promotievideo Apache-demoteam 2014/2015.